

Ordveien

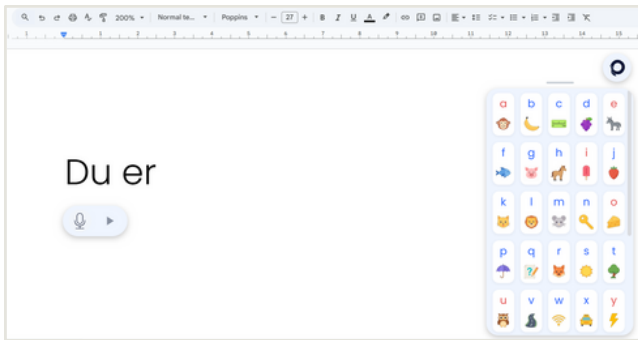
Støtte når barnet skal lære å skrive

Hva er Ordveien?

Ordveien gir elevene støtte når de skal lære å skrive slik at de kan prøve mer selv.

Verktøyet er laget for å støtte elevenes fonologiske skriveutvikling, der de skal lære å koble lyd og bokstav og skrive ordene slik de hører dem. Her handler det om utforskning, ikke rettskriving.

Ordveien er gratis og krever ingen lisens eller innlogging.

Hvordan komme i gang

Ordveien kan brukes i Google Docs eller direkte på Ordveiens nettside:

- Chrome utvidelse: Last ned Ordveien i [Chrome nettmarked](#). Den blir synlig så snart elevene åpner Google Docs.
- Nettside: Besøk ordveien.no/skriv. Her finner du akkurat den samme støtten. Forskjellen er at elevene skriver i et tekstfelt direkte i nettsiden. De kan også bruke støtten når de skriver for hånd.

Hvem passer det for?

Ordveien kan brukes av alle barn som er i gang med å lære å skrive. Det kan være særlig nyttig for barn som trenger mye repetisjon, og som strever med å huske bokstavlydene eller lytte ut lydene i ord.

Din rolle når barnet skriver

Motivasjon kommer fra opplevelsen av å få til noe. For å oppleve mestring trenger barnet mange forsøk – og tilbakemelding på det de får til.

Eksempel:

Barnet skal skrive ordet "jeg" og klarer å skrive "ji".

Da kan du si: "Bra at du prøvde selv og klarte å lytte ut to lyder i ordet. Hva vil du skrive nå?"

Vis også interesse for innholdet i teksten, ikke bare bokstavene. Still åpne spørsmål som inviterer barnet til å tenke og fortelle mer, for eksempel:

- «Jeg visste ikke at ...»
- «Hva liker du best med ...?»
- «Hvem møtte dere da ...?»

Når barnet opplever at det de skriver betyr noe for andre, kan det øke motivasjonen.

Verken voksne eller PC-en bør evaluere teksten mens barnet skriver. Slå derfor av stavekontrollen og unngå å rette feil.

Husk at noen få minutter med skriving der barna får tilbakemelding på det de fikk til, kan være mer nyttig enn lange økter som avsluttes når barna blir slitne.

Hvem har laget Ordveien – og hvorfor?

Ordveien er utviklet av lærer og spesialpedagog Siri Rosnes, basert på erfaringer fra begynneropplæringen og arbeid med elever som strever med å skrive uten tett voksenstøtte.

Verktøyet er utviklet som et praktisk svar på mangelen på tidlig skrivestøtte for de yngste elevene. Målet er å gi barn støtte i øyeblikket de stopper opp, slik at de kan prøve mer selv – og oppleve mestring tidlig.

Ordveien

Støtte når barnet skal lære å skrive

Slik fungerer Ordveien

Ordveien har 3 funksjoner for å støtte barn som skal lære å skrive:

Alfabetplansje, bokstavlyd ved tastetrykk og lydinnspeiling.

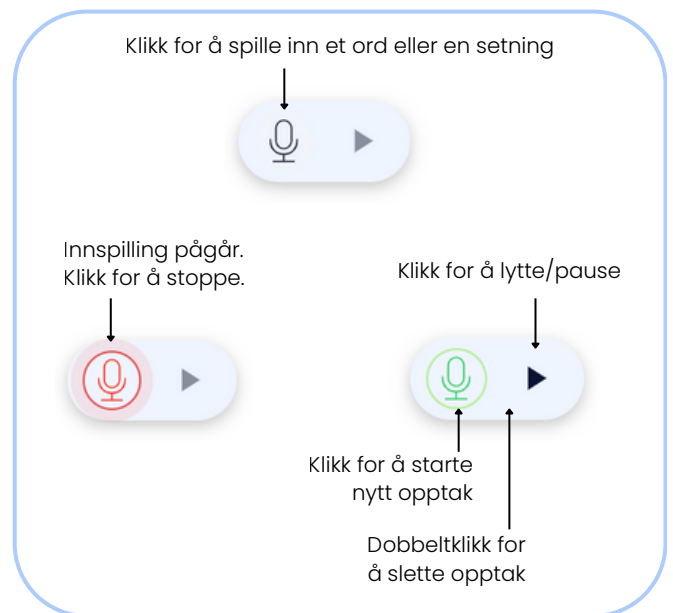
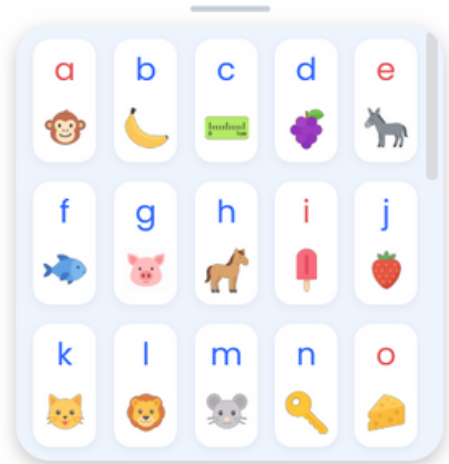
For noen barn er det nyttig å bruke alle tre, mens andre trenger kanskje støtte fra en.

Alfabetplansjen hjelper barnet med å koble lyd og bokstav. Den gir lyd og visuell støtte slik at barnet selv kan finne ut hva lyden til "s" er, eller hvordan bokstaven "b" ser ut, uten å være avhengig av en voksen.

Bokstavlyd ved tastetrykk gir barnet bekreftelse og repetisjon av bokstav-lyd forbindelsen.

Lydinnspeiling kan være nyttig for barn som strever med å lytte ut lydene i ordet de skal skrive. Den gir barn som vanligvis trenger at en voksen sier bokstavene i ordet, mulighet til å prøve selv.

- Barnet bruker mikrofonen til å spille inn ordet hen vil skrive. Her bør en voksen vise at det er lurt å si ordet tydelig og sakte. Eksempel: di-no-s-au-r.
- Barnet kan nå lytte til avspillingen så mange ganger hen vil. Lydklippet spilles av i 0,5 hastighet og bør pauses ofte slik at barnet kan gjenkjenne lyder.
- La barnet bruke alfabetplansjen til å finne bokstaven hen hører. Det gjør ingenting om barnet ikke klarer å lytte ut alle lydene i ordet. Det viktigste er at hen prøver.
- Gi tilbakemelding på det barnet får til. For noen kan det være stor mestring å klare å skrive "bøn" for ordet "bjørn".
- Gå videre uten å rette feil. Hvilket ord vil barnet skrive nå?

Lydinnspeilingen kan også brukes til å lese inn en hel setning. Det kan være nyttig for barn som mister fokus og strever med å huske eller planlegge det de skal skrive. Barnet kan da lytte til setningen og skrive ett og ett ord, med mulighet til å pause lydklippet underveis.

